

פרוטוקול מס' 423

מישיבת ועדת העבודה
יום ג', י"ד בטבת תשל"ז, 4 בינואר 1977, שעה 13.30

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:
ש. ארבל-אלמוזלינו - היו"ר
ל. דיציאן
י. פרנק

מוזמנים:
מר כפלאווי - משרד העבודה
ר. כהן - " "
י. הכט - מח' פדגוגית - משרד העבודה
י. שמואלי - " " " "
פ. קרנות - יחידת הבחינות, משרד העבודה
מ. הרצברג - משרד המסחר והתעשייה
ד. זהבי - " " "
י. פורת - " " "
מ. בן-חרוץ - התאחדות בעלי מלאכה
א. אביעד - " " "
י. כץ - " " "
פ. שורץ - " " "
ש. הררי
ע. אליצור - משרד המשפטים

יועץ מנפטי לוועדה: י. אליאסוף

מזכיר הוועדה: י. נוריאל

ר ש מ ה: מזל כהן

סדר היום: 1. חקנות שירות התעסוקה (אגרת בחינת מקצוע), תשל"ז-1976.

2. חוק רישוי בעלי המלאכה, תשל"ה-1975.

1. תקנות שירות התעסוקה (אגרת בחינת מקצוע),
תשל"ז-1976

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:
אני פותחת את הישיבה ומקדמת
בברכה את האורחים הנכבדים:
נציגי התאחדות בעלי מלאכה, נציגי משרד המסחר והתעשייה, נציגי משרד
המשפטים ונציגי משרד העבודה.

לפני שנדון בהצעת החוק יש לנו
נושא קצר שאני רוצה לגמור אותו, אישור תקנות בדבר אגרה בעד בחינת
מקצוע.

ר. כהן:
על-פי סעיף (ב) 59 לחוק שירות
התעסוקה קובע שר העבודה באישור
ועדת העבודה את גובה האגרה שתיגבה בעד בחינת מקצוע. האגרה של
10 לירות נקבעה בשנת 1972. עתה לאחר שהובא העניין לפני ועדת האגרות
במשרד האוצר, הוחלט לבקש להעלות את האגרה ל-20 לירות.

כידוע לכם סכומים אלה אינם
משמעותיים, זה נועד לכך שאנשים יתייחסו ברצינות לעניין מצד אחד,
ומצד שני זה לא ימנע בעדם מלגשת לבחינות.

היו"ר ש. ארבלי:
כמה אנשים ניגשו לבחינות
בשנה האחרונה?

פ. קרנות:
יש לי נתונים עד סוף יוני.
ניגשו לבחינות כ-3,400 איש.
יש פירוט לפי מקצועות. רוב הניגשים הם במקצועות פקידות ויתרם
במקצועות טכניים.

היו"ר ש. ארבלי:
כולם מבוגרים?

פ. קרנות:
כן.

היו"ר ש. ארבלי:
חמיד שאלנו את השאלה הזאת,
מה הוא הפער בין המוזמנים לבחינה
לאלה שבאים בפועל?

פ. קרנות:
אין אמדן מדוייק. אנחנו מעריכים
שכ-30% לא מופיעים למרות שהם
שלמו את האגרה.

ל. דיציאן:
יש נכשלים?

פ. קרנות:
בוודאי.

היו"ר ש. ארבלי:
כמה עוברים?

פ. קרנות:
זה שונה ממקצוע למקצוע. בפקידות,
הרבה נכשלים.

היו"ר ש. ארבלי:
10 לירות זה סכום מגוחך.
20 לירות נראה סכום סביר. האם

אתם מסתפקים בזה? האם זה מכסה את ההוצאות?

פ. קרנות:

לא. יש מקצועות כמו
אופטיקה ואלקטרוניקה, עלות

החמרים בלבד מגיעה לכ-50 לירות. בממוצע רק חמרים זה בסביבות
30 ל"י. המטרה היא לא לכסות את ההוצאות אלא המטרה היא חינוכית.

היו"ר ש. ארבלי:

אם אין הצעות אחרות אנחנו
מאשרים את התקנות האלה.

אני שומעת שצריך למחוק סעיף 2 כי הוא מיותר.

מר כפלאווי:

כן וסעיפים 3 ו-4 צריך לסמן
2 ו-3.

היו"ר ש. ארבלי:

אנחנו מאשרים את התקנות ומאחלים
הצלחה לנבחנים.

אנחנו עוברים לסעיף הבא:

2. חוק רישוי בעלי המלאכה, תשל"ה-1975היו"ר ש. ארבלי:

חוק רישוי בעלי המלאכה הוגש
לכנסת בקריאה ראשונה

בחודש אוגוסט 1976 ע"י שר המסחר והתעשייה. מליאת הכנסת החליטה
להעביר הצעה זו לוועדת העבודה. אנחנו מייחסים חשיבות גדולה
להצעת חוק זו ורוצים לתת לה עדיפות מבחינת הדיון. חה"כ פרנק
אשר היה הרוח החיה והנציגות הנאמנה של ההתאחדות ילווה אותנו בדיונים
אלה והוא יהיה כחבר ועדה מן המניין במקומו של חה"כ מויאל בדיונים אלה.

פרנק:

אני מכהן כיו"ר המרכז הארצי
זה כמה שנים ובמידה מסויימת

גם מייצג אותם בכנסת כחבר כנסת. בבואי הנה ראיתי את החוק שהוגש
בזמני, קיימנו הרבה ישיבות בנידון וכפי שחשמעו אח"כ יש השגות
מסויימות.

רציתי בכמה מלים לתת את הרקע.

להתאחדות בעלי מלאכה ותעשייה זעירה יש למעלה מ-30 סניפים בכל הארץ
והיא מונה למעלה מ-20 אלף חברים מאורגנים בסניפים השונים שזה מהווה
למעלה מ-50% מכלל בעלי המלאכה בארץ. הגוף הזה הוא גוף וולונטרי
והגוף הזה אינו יכול בשום פנים להטיל מרות, הוא חייב לפנות למצפונם
של האנשים, הוא חייב לנהל את העניינים שלו במגעים ובהסברים. יש
לנו הרבה מאד תלונות מהציבור בארץ כולה, לפעמים על קיפוח, לפעמים
על עבודה לא טובה, לפעמים על דברים שנעשו שלא כדין ואין גוף
שיכול להכניס את העניין לסדר קבוע ושיהיה לו אפשרות לכוון ולפקח,
אפשרות של, אני לא הייתי משתמש במלה "הענשה", על כל פנים שלילת
האפשרות לעסוק במקצוע שהוא אינו יודע אותו ואינו יכול לעשות אותו.

היו הרבה בעיות קשות ואנחנו

הענו לכלל מסקנה לפני שנים שחייב להיות הסדר שהוא קיים ברוב
המדינות הנאורות באירופה. שם קיימים חוקים מפורטים וכתוב שם
במפורש מי רשאי לפתוח בית מלאכה, מה צריכה להיות ההכשרה, מי יכול
להדריך חניכים במקצוע. הדבר הזה אינו קיים בארץ עד היום פרט
לכמה מקצועות מסויימים כמו חשמל ומוסכים, ובארץ ישנם עשרות מקצועות.
אצלנו בהתאחדות מאורגנות למעלה מ-50 סקציות שונות.

אנחנו לא יכולים להגיע לכלל

הסדר כל עוד הדבר הזה וולונטרי. חייב לבוא דבר שהוא יוביל לקראת
קידום המקצוע והידע. אנחנו התחבטנו בנושא הזה. אני חושב שהנושא הזה

י. פרנק:

מסחובב בכנסת למעלה מ-20 שנה. כאשר הצצנו בהצעת החוק הזאת ראינו כמה ליקויים שחשבנו שצריך לחקן אותם בכדי שהחוק הזה יביא את התועלת המירבית גם לציבור שהוא משרת אותו וגם הציבור המשרת ידע מה הדרישות והקריטריונים, איך להכין את עצמו לקראת העבודה ולקראת העתיד בכדי שהוא יוכל להיות עצמאי ולשרת את הציבור.

אני מקווה שאנחנו נוכל באמצעות המשרד למסחר ותעשייה להכניס סדר בכל ההליכים האלה. כפי שצויין כבר, חוק רישוי בעלי המלאכה הוגש ב-1975. יכול להיות שמאחרי החוק שהוצע בזמנו עמדו כוונות טובות, אבל ההצעה שהוכנה על ידינו היא חתאם יחוליך לקראת הסדר כולל של הנושא הזה ואני מבקש מן הוועדה לבדוק את הערותינו בנושא הזה ואז נוכל להביא את החוק לקריאה שניה ושלישית.

היו"ר ש. ארבלי:

הוועדה תעשה כמיטב יכולתה לגמור את הדיון בהצעת החוק הזאת ולהגיש אותה לקריאה שניה ושלישית. אני חושבת שבעלי המלאכה ראויים, אחרי כל כך הרבה לבטים וזמן, לחוק זה, ומן הראוי שנטפל בזה כדי שיחבל מוקדם ככל האפשר.

מ. בן-חרוץ:

אנחנו נתבקשנו להביא כמה הצעות לתיקון הצעת החוק. לצורך זה קיימנו פגישה מוקדמת עם עו"ד אליאסוף וגב' אליצור וניסינו פחות או יותר לראות מהצד המשפטי מה ניתן לעשות פה. נשתדל לעבור עליהם ואם יש צורך בהבהרות נוספות, נשמח לתת הסברים.

בסעיף ראשון לאתר המלים:

"להלן השר" אנחנו מבקשים להוסיף את המלים: "בהתייעצות עם מועצת המלאכה". אנחנו מציעים להקים מועצת מלאכה שעל הרכבה עוד נדבר בהמשך הדיון. אנחנו חושבים שלצורך קביעת הצווים שמגדירים ומציחסים למלאכות, ראוי שהשר יתייעץ עם מועצת המלאכה. אחרי המלים: "טעונות רישוי" אנחנו מציעים להוסיף את המלה "והגדרתם". עצם קביעת מלאכה זה עוד לא מספיק כדי שנדע במה מדובר. יהיה צורך בכל מקרה, שהשר בהתייעצות עם הגורמים הנזכרים יקבע את הצו ויגדיר למה זה מכוון.

היו"ר ש. ארבלי:

במקום ועדת הכלכלה צריך לכתוב ועדת העבודה כי היא דנה בנושא.

ל. דיציאן:

לפני שמציעים מועצת מלאכה מוכרחים להגדיר מה זה.

י. אליאסוף:

ההגדרה קיימת בסעיף 8.

מ. בן-חרוץ:

אנחנו נגיע לזה בהמשך הדיון.

במקום סעיף קטן ב' שלשוננו:

"השר לא יתן צו לפי סעיף קטן (א)

(להלן - צ: רישוי) לגבי מלאכה שהיא טעונה רישוי לפי חיקוק אחר, אלא אם הרישוי לפי אותו חיקוק לא בא לשם הטעם שלדעת השר מחייב רישוי לפי חוק זה" אנחנו מציעים נוסח אחר: "בעל מלאכה הטעון רישוי שנקבע לו חובת רישוי בחיקוק אחר, רשאית רשות הרישוי שלא לתת לו את הרישיון לפי חוק זה, כל עוד לא הורשה בעל המלאכה לעסוק במקצועו לפי החיקוק האחר ורשאי השר לקבוע בצו סוגי מלאכות שלא ינתן עליהם רישיון לפי חוק זה, כל עוד לא הורשה לפי החיקוק האחר". אנחנו סבורים שזה נוסח שמתאים לכוונת החוק יותר מאשר הנוסח הקודם.

מ. בן-חרוץ: סעיף 1(ג) (2) יבוטל ובמקומו יבוא: "התאחדות בעלי מלאכה ותעשיה זעירה בישראל - המרכז הארצי (להלן - ההתאחדות), שהיא הארגון המייצג את בעלי המלאכה בישראל". אין כאן סתירה להצעה שלנו בסעיף (א), "בהתייעצות עם מועצת המלאכה". בסעיף 1(א) הכוונה היא לקביעת הצויים עצמם. פה מדובר על רשיונות ממש. לדוגמא, בחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה וקבלנות נזכר בפירוש הארגון של הקבלנים בישראל. אנחנו אומרים שזה מגיע להתאחדות בעלי המלאכה שהארגון יצויין במפורש כמו שזה צויין בארגון אחר.

בסעיף 2 אנחנו מציעים את הסעיף כפי שהוא ולסמן אותו כ-2(א) ולהוסיף סעיף 2(ב) אשר יאמר: "השר ימנה רשם שינהל פנקס בעלי מלאכה". הכוונה היא שצריך להיות מישהו אשר יהיה ממונה על הפיקוח והביצוע של דברים אלה. זה פשוט להשלמת הרעיון.

בסעיף 3 אנחנו מציעים להוסיף אחרי המלים: "אם לפחות לאחד מהמנהלים" את המלים: "או לאחד השותפים". אם מותר להזכיר, זו היתה הצעתו של מר אליאסוף.

בסעיף 4 אין מה להוסיף, הוא מדבר על שמירת הזכויות של אלמנה במקרה שבעל העסק נפטר כדי שלא תקופח.

בסעיף 5 (1) אנחנו מציעים להוסיף: "ומהוכיח להנחת דעתה של הוועדה, כאמור בסעיף קטן 6(ב), כי הוא עבד והתמחה במקצועו תקופה של שלש שנים לפחות". העמדה שלנו היא, לא מספיק לקבל תעודה בכדי להיות בעל עסק עצמאי. אנחנו חושבים שצריכה להיות תקופת נסיון מסויימת.

ע. אליצור: עורך-דין יכול להיות עצמאי מן הרגע הראשון.

מ. בן חרוץ: יכול להיות שיש לו תעודה שהוא מסגר מומחה. בכדי להיות עצמאי אנחנו אומרים שהוא צריך לעבור תקופת התמחות.

היו"ר ש. ארבלי: אני יודעת את זה מקורסי הספרות של משרד העבודה. בחורה גומרת קורס של ששה חדשים וכבר היא פותחת מספרה בביתה. אין לה עדין מספיק פרקטיקה כדי לפתוח לעצמה מספרה.

ל. דיציאן: לא צריך לתת לה רשיון.

היו"ר ש. ארבלי: השאלה היא אם צריך להגביל מתן הרשיון בתקופה של התמחות או שהתמחות צריכה להדרש לאחר מכן. יכול להיות שצריך להתנות את מתן הרשיון לאחר תקופת התמחות.

מ. בן-חרוץ: הכוונה היא שדיפלומה לא מספיקה כדי להיות בעל מלאכה מורשה.

אנחנו תומכים בסעיף קטן 5(2) ומציעים להוסיף אותה תוספת שהצענו בסעיף קטן (1), שאדם כזה שיש לו תעודת הנדסאי, גם הוא צריך לעבור תקופת התמחות.

מ. בן-חרוץ:

אנחנו מציעים להוסיף לסעיף 5 סעיף קטן שיסומן 5(3) ואשר ניסוחו כדלקמן: "קיבל אישור מההתאחדות המעיד על היותו חבר באחד מסניפי ההתאחדות ועל התעסקותו במקצועו לפחות שנתיים מתוך התקופה של חמש שנים שקדמו לתחילת החוק." פה אנחנו מבקשים להכיר בהתאחדות כגורם המאפשר קבלת רשיון.

בסעיף 6 (א) אין שום הערות.

אנחנו חושבים שזה סעיף נכון מפני שיכולים לעבוד גם מי שאינם חברי ההתאחדות, לצערנו לא כולם מאורגנים אצלנו. לעומת זאת אנחנו מציעים במקום סעיף קטן (ב) אשר מדבר על הרכב של הוועדה, סעיף אחר האומר: "(ב) ועדה כאמור בסעיף קטן (א) תהא של חמישה: חבר אחד שימנה השר, חבר אחד שימנה שר העבודה ושלושה חברים שימנו השר ושר העבודה כאחד מתוך רשימה שהגישה להם ההתאחדות. לא הוגשה הרשימה תוך זמן סביר לאחר קבלת דרישה להגישה, רשאים השרים למנות את שלשת חברי הוועדה לפי ראות עיניהם." ועדה מסוג זה רצוי שיהיו בה הרוב אנשי מקצוע. אמנם השרים ימנו את האנשים, אנחנו מבקשים שימנו מביין אנשי המקצוע.

ל. דיציאן: זה לא כתוב בהצעה שלכם.

מ. בן-חרוץ: אם תחליטו שנוסיף "בעלי מקצוע", לא נתנגד לזה.

ל. דיציאן: "שיהיו שלושה בעלי מקצוע" לזה אני מסכים.

מ. בן-חרוץ: בבקשה.

ל. דיציאן: לא יכול להיות שהם יהיו היחידים שיוכלו להציע מועמדים. זה לא מחקבל על דעתי. לו היו מארגנים בצורה כזאת שארגון בעלי המלאכה נהפך לאיגוד, ללשכה כמו לשכת עורכי-הדין, רואי-חשבון, אני יכול להביין את זה. באותו רגע שרק 50% הם חברים של האיגוד, לא יכול להיות שהם יהיו מייצגים יחידים.

היו"ר ש. ארבל: צריך להיות גוף שהוא מייצג את כל בעלי המלאכה.

מ. בן-חרוץ: אם אתם חושבים שצריכים להיות בעלי מקצוע, אנחנו לא מתנגדים לזה.

לסעיף 6 אנחנו מבקשים להוסיף. סעיף שיסומן 6(ד): "בקשות לרישוי ניתן יהיה להגיש במרוכז ע"י ההתאחדות לוועדת הרישוי או לרשם." יש פה גורם של אלפי אנשים. אנחנו חושבים שזה יכול להיות לתועלת העניין שזה ייעשה באמצעותנו.

לסעיף 7(א) יש לנו תיקון קטן. לאחר המלים: "השר רשאי" להוסיף את המלים: "בהתייעצות עם מועצת המלאכה" כי תמיד ענייני אתיקה הם עניינים יותר מקצועיים ואנחנו חושבים שזה לטובת המטרה שיהיה בהתייעצות עם מועצת המלאכה.

היו"ר ש. ארבל: זה ישנו בסעיף 9.

לצורך הבהרה אולי כדאי להוסיף את זה.

מ. בן-חרוץ:

בסעיף 7 (ב) הקיים כתוב: "..... בית המשפט המחוזי הדן בשופט אחד והחלטת בית המשפט תהא סופית". הצעתנו היא: "על החלטת השר להחלות רשיון או לבטלו ניתן לערער בפני ועדת ערר בהרכב שלושה: שופט שלום, יושב ראש ושני חברים: אחד שיתמנה ע"י השר ואחר שיתמנה ע"י ההתאחדות." מר אליאסוף הציע לנו בית-משפט שלום, כי יותר קל לעבוד אתו. רצוי שיהיו על יד שופט השלום נציגי ציבור.

אתה מתכוון לבית-משפט או לוועדת ערר. פה מדובר על ועדת

ע. אליצור:

ערר בראשותה יהיה שופט

בהצעה המקורית יש שופט מחוזי. אנחנו אומרים, במקום שופט תהיה

מ. בן-חרוץ:

ועדה, הוועדה מורכבת מיו"ר שהוא שופט.

הנטייה היא להעביר סמכויות של ועדת ערר לבתי משפט, כך שאנחנו לא מעודדים חוקים חדשים שבהם יכנסו ועדות ערר.

ע. אליצור:

נניח שאדם עובד והשר לקח את רשיונו והוא רוצה להגיע לצדק.

מ. בן-חרוץ:

ב-95% ועדות הערר הן מקצועיות.

ע. אליצור:

בסעיף 8 אנחנו מבקשים להחשיב את ההתאחדות שלנו יותר.

מ. בן-חרוץ:

במקום סעיף 8 (א) הקיים אנחנו מציעים: "8 (א) הממשלה תמנה מועצת מלאכה (להלן - המועצה), שתהיה של עשרים ואחד חברים: שבעה מחברי המועצה יהיו עובדי המדינה ויתרם יהיו מקרב הציבור ומקרב בעלי המלאכה". אנחנו רוצים להדגיש את המומנט שזה מוסד של בעלי מלאכה.

אנחנו מציעים לבטל

סעיף 8 (ב) הקיים ולכתוב: "8 (ב) ארבעה עשר מחברי המועצה שאינם עובדי המדינה יתמנו מבין רשימת מועמדים שהגישה ההתאחדות ובלבד שהוגשה הרשימה חוך זמן סביר לאחר קבלת דרישה להגישה." זה למעשה מוסד של בעלי המלאכה.

לסעיף 9 אין הערות.

סעיף 10 יסומן כ-10 (א) ויתווסף לו סעיף שיסומן כ-10 (ב): "האגרה תיועד ע"י השר לקידום המלאכה והתעשייה הזעירה בישראל באמצעות ההתאחדות.

תשולם לממשלה או ישירות להתאחדות?

ע. אליצור:

תיועד ע"י השר. השר יחליט לאיזו מטרה ילך הכסף. הוא צריך להועיד

מ. בן-חרוץ:

את זה לקידום המלאכה ופיתוחה, זה באמצעות ההתאחדות.

למי ישולם, למשרד ממשלתי או להתאחדות?

ע. אליצור:

לממשלה.

מ. בן-חרוץ:

לסעיף 15(א) אנחנו מציעים להוסיף אחרי המלים: "והוא רשאי" את המלים: "בהתייעצות עם מועצת המלאכה". התקנות קובעות את כל מהלך החוק הזה ואנחנו חושבים שמן הראוי שהשר יתייעץ עם מועצת המלאכה.

אנחנו מציעים להוסיף סעיף חדש שיסומן כסעיף 16 ושניסוחו כדלקמן: "תחילתו של חוק זה בתום ששה חדשים מיום פרסומו ברשומות". מר אליאסוף הפנה חשומת לבנו שלצורך התארגנות החוק ולצורך הרצה דרושים ששה חדשים וזה נראה לנו.

הרשיון למי ינתן לעסק או לבעל המלאכה

מ. הרצברג:

לפי דעתנו הוא ינתן לבעל המלאכה לצרכי עסק.

מ. בן-חרוץ:

כלומר אסור לאדם לנהל עסק אם הוא לא בעל מלאכה. למשל ספרים,

מ. הרצברג:

יש מיספרות שבעל המיספרה הוא המשקיע, זה עסק שלו ובו יש בעלי מלאכה. יכול להיות שבעל מיספרה שלא עובד בכלל יהיה לו רשיון ובעלי המלאכה שעובדים אצלו לא יהיה להם רשיון.

אם בעל המיספרה עובד לבד, ברור שהוא צריך רשיון. אם הוא לא

מ. בן-חרוץ:

בעל מלאכה והוא מעסיק שכירים, לפחות צריך להיות אדם בעסק שהוא מורשה לפי החוק.

אם בעל העסק לא מורשה, צריך לפחות שמנהל העבודה יהיה מורשה ואת זה

מ. הרצברג:

היה כדאי לעגן בחוק. באותו סעיף צריך לומר: "או עובד אחראי".

מה זה מלאכה ומה זה לא מלאכה?

שאלה זו העסיקה אותנו הרבה, לכן השארנו את זה להגדרה בצו.

מ. בן-חרוץ:

אני חושבת שזה צריך להיות בצו ולא בחוק.

היו"ר ש. ארבלי:

אני רוצה להדגיש, במיספרות הבעיה קשה. שם יש הפקרות מוחלטת. הצו

י. פרנק:

יכניס אותם לסדר מסוים שלא יוכלו לפתוח דברים כאלה בחדרי מדרגות ובחדרי שינה.

אם אתה אומר מיספרה, יכולה להיות ספרית מסויימת שלא צריך לתת לה

מ. הרצברג:

רשיון כי הציוד שלה לא מספיק טוב. השאלה אם חתנו רשיון לאחר שתבדוק את הציוד למיספרה או לספרייה?

זה לא חשוב, קובע הידע. אנחנו מדברים על עיסוק ולא על עסק.

היו"ר ש. ארבלי:

ד. זהבי:
נאמר שישנו יהודי טכנאי
במסגרות. פעם אחת הוא צריך
אישור של משרד העבודה, פעם שניה הוא צריך אישור דרך העיר שהוא נמצא
בה. לפעמים גם משרד הבריאות מתערב. בסוף הוא מגיע לכאן.

היו"ר ש. ארבל: הוא צריך להתחיל בחוק הזה.

ד. זהבי:
בואו תסבירו לנו איך יכנס
העניין הזה? האם הוא צריך
לעבוד קודם שלוש שנים אצל מישהו ורק לאחר מכן הוא יכול לפתוח
בית מלאכה? איך אתם חושבים ליעל את הנושא הזה? בדברי ההסבר של
החוק נאמר, שעקרון חופש העיסוק הוא עקרון יסודי. איך אתם חושבים
לייעל את הדבר הזה כדי שיהיה לו פחות מסלולים לעבור?

מ. בן-חרוץ:
חוק רישוי עסקים דואג לכל הדברים
שהזכרת אותם: מבחינה חברואתית,
מבחינת מכבי-אש ומבחינת המשטרה. אותו אדם טכנאי אשר גמר בית-ספר טכני,
הוא יודע אם הוא שואף להיות עצמאי הוא צריך לעבוד עוד שלוש שנים
התמחות אצל עצמאי. כאשר הוא גומר הוא יודע שיש לו זכות לקבל רשיון
לפי חוק מלאכות. זה לא פוטר אותו מלקבל רשיון לפי חוק רישוי עסקים.
אנחנו באים להבטיח את הצד המקצועי.

ל. דיציאן:
אתם דורשים אפילו מי שיש לו תעודת
מקצוע עליו לעבוד עוד שלוש שנים
על-מנת לקבל רשיון. אני חושב שדבר כזה לא קיים בשום מקום בעולם. אם
יש למישהו תעודה מקצועית, בגרמנית זה נקרא "מייסטר", הוא יכול לפתוח
בית מלאכה בכל מקום. באותו רגע שיש מבית ספר מקצועי תעודה שהוא
בעל מקצוע, אבסורד לדרוש ממנו אח"כ עוד שלוש שנים לעבוד. אם מישהו
מתחיל לעבוד כשוליה והוא לומר את המקצוע, אתם לא דורשים את זה.

י. הכט:
למעשה אנחנו מדברים על שני
חוקים מקבילים. חוק שירות התעסוקה
חשי"ג-1953 מדבר על הרשמה בלשכת העבודה כבעל מקצוע. יש לפחות מרחק
מ-3 עד 5 שנים מאז שאדם גומר בית ספר מקצועי ועד שהוא מקבל סוג גבוה.
בניהול מוסך לא יכול להתקבל אדם אלא אם יש לו סוג גבוה במכונאות רכב.
אני מציע להוסיף בסעיף (1)5 למי שיש סוג גבוה במקצוע.

מ. בן-חרוץ:
ניקח למשל מקצוע מסגרות -
מסגר שלמד בבית-ספר מקצועי
וגמר אותו בהצטיינות. אנחנו אומרים שהוא צריך לעבור תקופת התמחות.
זה לא מספיק שהוא גמר את בית-הספר בהצטיינות. בשביל להיות עצמאי.
כאשר הוא נהיה עצמאי יש לו אחריות כלפי הציבור.

ל. דיציאן:
אני מדבר על הנדסאי שלמד
3-4 שנים ועבד עבודה פרקטית
לפני שקיבל תעודה או רשיון של הנדסאי.

מ. בן-חרוץ: הוא צריך לעבור תקופת של התמחות.

ל. דיציאן:
מי שקיבל את התואר יכול למחרת
לחתום על כל פרויקט.

י. הכט:

אם נראה בחוק החשמל שיצא במשרד העבודה, האמת היא שעד רמה של חשמלאי ראשי יש צורך בזמן. לגביל חשמלאי מהנדס אני חושב ששם יש דבר שונה והוא מאשר חכניות מיד עם קבלת התעודה.

בוגר בית-ספר מקצועי מצטיין, לרוב הוא אינו בעל מלאכה מצטיין. אנחנו חושבים שכדאי לקבל את ההצעה שבעל סוג גבוה ביותר במקצוע שיש לו נסיון, הוא יכול לקבל רשיון.

מאחר שבצענו מסלול שונה, מסלול שונה זה עונה על היותו בעל מלאכה. זה לא עונה על זה שהוא עבר קורס מקצועי. יש פה סתירה, כאשר הוא בעל מלאכה אז יש הוכחה, ואם רוצים להוכיח שהוא בעל מקצוע אז אתם מסתפקים בוועדה. פתאם יחברר שיש במדינת ישראל שני בעלי מקצוע עם שני סטנדרטים שונים. לכן צריך באיזה שהוא מקום לחזק את הדברים: סיזוג מקצועי מקבל אדם או שלמד בבית-ספר מקצועי, או בקורס או שהוא נבחן ופה מגיעים לחריג, ~~למה בעל מלאכה ולא צריך להוכיח שהוא בעל מקצוע.~~

י. פרנק:

יכול להיות שלא רוצים לקפח אותו מבחינת פרנסה. יש עולים חדשים בעלי מקצוע, אתה לא יכול להגיד להם: אתם לא יכולים לעבוד. אם יהיה חוק כזה, אנחנו יכולים להגיד לו: אתה יכול להמשיך לעבוד אבל חצטרך ללמוד עוד שנה שנתיים כדי שתגיע לרמה יותר גבוהה.

י. הכט:

אבל נבטיח שתוך תקופה מסויימת הוא יהיה לבעל מקצוע כפי שמקובל במדינת ישראל.

י. פרנק:

בהחלט.

י. הכט:

יש לי שאלה קצת עדינה. אני לא יודע מתי זה מלאכה ומתי זה הרושת?

מ. בן-הרוץ:

אמרנו שזה צריך להיות בהגדרות. בצווים השר יגדיר מה זה בעל מלאכה ומחוץ לזה זה חרושת.

י. הכט:

אני מציע שמקצועות בסיסיים יהיו לפי מקצועות החניכים ולפי פרק שלישי של חוק שירות התעסוקה.

י. פורת:

האם אתה חושב שיש צורך בתקופה אחידה בענפי המלאכה השונים?

מ. בן-הרוץ:

אולי כדאי לחשוב שגם תקופת ההתמחות תיקבע בתקנות. יכול להיות מקצוע שמספיקה לו שנה התמחות.

י. פורת:

לכן אני מציע בסעיף זה גם כן לומר לדיון המועצה.

מ. בן-חרוץ:
אני חושב שהוא צודק. יכול להיות
מקצוע של שנה התמחות, מדוע
לדרוש שלוש שנים?! הכוונה היא להשאיר את תקופת ההתמחות גם כן להחלטת
השר בהתייעצות עם המועצה.

מ. הרצברג:
עמדת הממשלה כפי שהובעה בנוסח
הכחול היא שהחוק הזה די מוגבל.
איך כוונה להרחיב אותו לכל בעלי המלאכה ואין כוונה להטיל החמרות יתר.
נכון שעשר שנים התמחות זה יותר טוב משלוש שנים, אבל צריכות להיות
פרופורציות. לא יכול להיות שמהנדס אשר גמר את הסכניון יכול לעשות
כל דבר ובעל מלאכה לא יכול לעשות כל דבר.

היו"ר ש. ארבל:
חלוי כמה זמן הוא עבד. איך מחנה
אחיד לכל המקצועות.

מ. הרצברג:
יש עוד תחום בצד של עסק.
מפעל ובית חרושת לא מגבילים,
כל אדם יכול להקים חברה תעשייתית. אם התוצרת לא תהיה טובה לא יקנו.
לא יתכן שבעל מלאכה נגביל ובעל מפעל לא נגביל. נדמה לי שאנחנו צריכים
להגביל את עצמנו לנוסח החוק ולא מעבר לזה. לא צריך לשים דגש יתר
למי לתת רשיון ואיך לתת רשיון.

היו"ר ש. ארבל:
אני חושבת שהדאגה משוחפת לכולנו
ואנחנו נצטרך למצוא את שביל הזהב.
המטרה ברורה. גם ההתאחדות לא בעד זה שצריך להקשות. הם יבדקו כל
מקצוע וענף ולפי זה יקבעו.

י. הכט:
אני חושב שבעלי מקצוע מהסוג
הגבוה יש להם התמחות. הבעיה
היא לגבי טכנאים, הנדסאים ומהנדסים.

היו"ר ש. ארבל:
מספיק שהציבור טובל מהטענה.
שמר הרצברג העלה אותה. האזרח
משלם ואין מי שיגן עליו. לכן צריך למצוא פתרון לכל הדברים האלה.

ש. הררי:
היום אם הוא פונה למשרד המסחר
והתעשייה ומתלונן, מפנים אותו
להתאחדות בעלי המלאכה ולנו אין "שיניים". אם לחוק הזה יהיה "שיניים"
נוכל לטפל בתלונות.

היו"ר ש. ארבל:
אנחנו צריכים, בסופו של דבר,
להגן על האזרח שאין לו בפני
מי להתלונן.

י. אליאסוף:
אמרתם שכ-20 אלף חברים בהתאחדות
והאגודה פתוחה בפני כל
בעל מלאכה. לפי התקנון של האגודה אפשר לסרב לקבל אדם כחבר. האם
היו מקרים כאלה?

מ. בן-חרוץ:
לא היו.

י. אליאסוף:
האם היה מקרה שהאגודה הוציאה
מישהו?

פ. שוורץ:

אנחנו הוצאנו פסם ארגון מלם.
היה ארגון שקבע מחירים גבוהים
מהמחירים שהממשלה קבעה ולא רצה לקבל את החלטה המוסדות. הדבר היחידי
שעשינו, הוצאנו אותו מהתאחדות מכיוון שלא רצינו שהמחירים יהיו
מזפרזים.

י. אליאסוף:

חברים בודדים הוצאתם?

פ. שוורץ:

היו מקרים בודדים.

מ. הרצברג:

מה קורה עם מלאכות שלא
בהתאחדות בעלי מלאכה?

היו"ר ש. ארבלי:

יהיה צו הרחבה.

י. אליאסוף:

מה הוא דמי החבר?

פ. שוורץ:

זה וולונטרי, זה תלוי בגודל
המפעל. למשל, חייט מלם
10 לירות לחודש. היום העלינו את זה. אם הוא יצרן טכסטיל הוא
שילם 50 ו-100 לירות, תלוי מה מספר הפועלים שהוא מעסיק. מס החבר
נקבע לפי דירוג וזה נקבע על ידי הוועד של אוחו סקציה.

ע. אליצור:

אני מבינה שהחוק לא חל על
שכירים. זה עומד בניגוד למה
שנאמר בסעיף 3 ו-4 שחאגיד או אלמנה לא יכולים לקבל רשיון אלא אם
מעסיקים בעל מלאכה מורשה. שכיר יכול לקבל רשיון?

מ. בן-חרוץ:

אם הוא לא בעל עסק עצמאי הוא
לא צריך לפנות אלינו.

היו"ר ש. ארבלי:

נחחיל לקרוא את ההצעה סעיף סעיף.

י. אליאסוף:

(קורא סעיף 1(א)).

את המלה "מלאכה" אני מבין שלא
צריך להגדיר, אבל צריך להוסיף שהשר בצו הוא יגדיר את המלאכה שטעונה
אישיר. אני חושב שההגדרה צריכה להיות מבחינת מהות המלאכה והיקפה.
שני דברים אלה צריכים למצוא את ביטויים. יכולה להיות מלאכה כמו
נגרות רהיטים או נגרות בנין. אבל באותה הגדרה השר יכול לומר בתנאי
שזה עולה על מכסה מסוימת. אני לא יודע אם המונח "הגדרתם" יענה על
שני הסוגים שאני מציע: 1. מהות; 2. היקף. אנחנו נמצא נוסח מתאים.

יש כאן הצעה של ההתאחדות שהצו

ינתן לאחר התייעצות עם מועצת המלאכה. אני חושב שזה מיותר. לפי
סעיף ג' מתן הצו טעון התייעצות. השר לא צריך להתייעץ גם עם מועצת
המלאכה וגם עם הארגון הארצי.

היו"ר ש. ארבלי:

הם מבחינים בין שני דברים:
בצו הוא יקבע סוגי מלאכות ופה
הם דרשו התייעצות עם מועצת המלאכה; ובסעיף ג' הם מדברים על צו הרישוי
עצמו.

י. אליאסוף:

המונח צו רישוי יש לו הגדרה
בסעיף (ב).

היו"ר ש. ארבלי:

אם כך אי אפשר להתייעץ בכל סעיף עם גורם אחר.

י. אליאסוף:

צו רישוי הוא לא יכול לתת מבלי שהוא נוקט בצעדים לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) ובחעיף קטן (ג) הוא חייב להתייעץ עם הארגון היציג. אבל התייעצות הוא חייב לעשות ולכן התיקון הראשון שמוצע ע"י ההתאחדות, אני חושב שהוא פשוט מיותר.

היו"ר ש. ארבלי:

נקרא הלאה ונראה אח"כ אם זה מיותר.

י. אליאסוף:

אני מביין שאת הצו לא יכול לתת השר לכל מלאכה אלא רק מטעמים של בריאות הציבור, בטיחות הציבור והגנת הציבור. הוא לא יכול לתת צו מטעמים מקצועיים.

(קורא סעיף קטן (ב) לסעיף

העיקרי 1). - ישנם חוקים אחרים שבהם נקבע שצריך לקבל רשיון. ניתנה פה דוגמה של חוק החשמל שאסור לאדם לעסוק בחשמל אלא אם יש לו רשיון של חשמלאי וכתוב מה ההכשרה. נשאלת השאלה האם בעיסוק כמו חשמל, אדם צריך לקבל רשיון חשמל או רשיון לפי חוק זה? סעיף ב' עונה על זה. אם הרישוי לחשמל בא לשם אחת מהמטרות האלה: בריאות הציבור, בטיחות הציבור או הגנת הציבור, אז לא צריך לתת צו לפי החוק הזה. אם אחת המטרות לא כלולה, הוא נותן צו.

(קורא סעיף קטן (ג) לסעיף

העיקרי 1). -

לאחר הידברות עם שר המסחר והתעשייה, שר המשפטים ושר העבודה, הם

היו"ר ש. ארבלי:

הסכימו לזה כי מה שכתוב בחוק אינו עונה על מה שהתכוונו ויש כאן מקום לארגון היציג היום שהוא התאחדות בעלי המלאכה.

אולי אפשר למחוק את המלים: "הנוגעים בדבר".

מ. הרצברג:

אני הייתי קוראת לילד בשמו. כמה ארגונים יש לי שאני חוששת

היו"ר ש. ארבלי:

להגיד את זה!?

בחוק שירות התעסוקה, למרות שהסתדרות היא הארגון הגדול

י. הכט:

כתוב: הארגון היציג הגדול ביותר.

מכיוון שיש כמה ארגונים.

היו"ר ש. ארבלי:

בדיני עבודה מדברים על ארגון יציג של עובדים גם מטעמי

י. אליאסוף:

אידיאולוגיה. יש חוק שמזכיר התאגדויות מבלי להזכיר אותם. למשל, בחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות יש סעיף בקשר למי שזכאי להיות רשום בענף ובו נאמר מי שהיה חבר בארגון המסונף למרכז הארצי של ארגון הקבלנים.

היו"ר ש. ארבלי:

אני אקרא לכם מה חבר הכנסת קורפו אומר: "בחוק אין מעמד להתאחדות בעלי מלאכה. יכולות להיות טענות שונות, אבל הגוף האחראי חייב להיות בעל מעמד רם יותר בגוף החוק!" מה שאני אומרתו לא דעתי בלבד, את זה אומר גם איש מהאופוזיציה וזה מוסכם ע"י השרים הנוגעים בדבר.

י. הכט:

אנחנו נהיה האחרונים שנתנגד לזה.

ע. אליצור:

היא אגודה עותומנית?

י. פרנק:

כן.

י. אליאסוף:

פה לא מחייבים את כל בעלי המלאכה להיות חברים בארגון הזה. מדובר שהשר לא יוציא צו רישוי לפני שיתיעץ והוא יתייעץ עם התאחדות בעלי המלאכה.

הנ"ל.

אני מבין שסעיף 1 אושר עם התיקון

(קורא סעיף 2). סעיף 2 הוא סעיף מרכזי של החוק. לאורך כל החוק מדובר על איסור לעסוק במלאכה שלגביה ניתן צו רישוי אלא אם יש לאדם רשיון. פה לא מדובר על אדם שעוסק כשכיר אלא על עצמאי. האיסור מתייחס אך ורק לבעל מלאכה שעוסק בענין זה כעובד עצמאי.

מ. הרצברג:

מה קורה עם בעל מלאכה שלא עוסק במקצוע ויש לו שכירים?

י. אליאסוף:

נגיע לזה בסעיף 14, עם מדובר על כך.

לפי סעיף 2 אני מציע שיובהר מי נותן את הרשיון וזה מופיע בהצעה של התאחדות בעלי מלאכה אשר מציעה שהשר ימנה רשם. אני מציע שהוועדה חסכים שיקבע בסעיף 2 "שר המסחר והתעשייה או מי שהוסמך על ידו!"

שאלה שניה בקשר לסעיף 2 - האם הרשיון צריך להיות חד פעמי או שהוא צריך להיות מתחדש?

היו"ר ש. ארבלי:

אני חושבת שהוא צריך להיות מתחדש.

י. אליאסוף:

רופא שגומר לימודי רפואה מגיש בקשה לשר הבריאות והוא מקבל

רשיון חד-פעמי.

פורת:

אבל הוא משלם אגרה שנתי.

י. פרנק:

ע"י האגרה הוא מחדש את הרשיון.

י. הכט:

יש להבדיל בין אגרה שנתי לבין חידוש רשיון, כאשר אנחנו אומרים כל חמש שנים צריך לעבור קורס כזה וכזה. אנחנו בצורה די מגמתית מכניסים את זה ומחייבים השתלמות או משהו מעין זה.

היו"ר ש. ארבלי:

אל תשוו רופאים לבעלי מלאכה.
צריך לדאוג לאוכלוסיה הותיקה

שתתלם אולם לא להגביל אותה.

י. פרנק:

חייבים לחדש את הרשיון כי אז
זה הופך למשהו חוסס.

י. פורת:

בנוגע להשתלמות - יש לנו במשרד
מרכז שבו משלימים את הידע לכל
הענפים. הם בעצמם מעוניינים להגיע לשלמות במקצוע כדי להתפרנס.

י. אליאסוף:

השאלה היתה אם הרישוי הוא
חד-פעמי או מתחדש. התשובה היתה
שהוא מתחדש. שאלה שניה, כל כמה זמן, גם לצורך אגרה? צריך לחשוב
גם על האספקט המינהלי.

היו"ר ש. ארבלי:

איך אתם רוצים שישלמו את האגרה?

י. הכט:

ועדת אגרות נוטה לעשות את זה
כל שנתיים-שלוש ולא כל שנה.

י. אליאסוף:

אולי אפשר להשאיר את זה לתקנות
לשר המסחר והתעשייה שיקבע את

הידוש הרשיון לפי מקצועות.

היו"ר ש. ארבלי:

אין תקנות, יש דברים שנדרוש
אישור הוועדה ולא נשאר רק לשר.
אם יש דברים שיש להם השלכה עקרונית, נשאר לוועדה.

י. אליאסוף:

חידוש הרשיון יהיה בתקופות
שיקבעו בתקנות לפי סוגי מקצוע,
לפי תנאי הרשיון ובאישור הוועדה. נניח שהשר קובע שלספרות צריך
צו רישוי. בא ראובן ומבקש רשיון. הוא מציג תעודת מקצוע ומקבל רשיון.
איזה תנאים שר המסחר והתעשייה יכול להתנות? הוא לא יכול להתנות
תנאים שקשורים לניהול העסק, או אם יש לו שלושה כיוורים, כי זה לא
התנאי שנוגע לחוק הזה. התנאים יכולים להיות לגבי האיש עצמו,
לגבי ההכשרה שלו.

חשבנו שכדאי שיהיה רשיון ואותם

תנאים שאפשר להכניס לרשיון יכניס השר בתקנות באישור ועדת העבודה
ואז אפשר לומר על ההשתלמות וכו'. אני מציע שבתקנות יקבעו התנאים
לחידוש הרשיון.

מ. הרצברג:

הואיל ומדובר בהשתלמות נקבע
שהשר יקבע בתקנות חובת השתלמות

ובמידה ולא יעמוד בזה לא יחודש הרשיון.

היו"ר ש. ארבלי:

התנאים מסתובבים סביב נושא
ההשתלמות וקידום המקצוע.

י. אליאסוף:

סעיף 2 אושר עם התיקונים האלה.
סעיף 3 חריג לסעיף 2. סעיף 3
מדבר על תאגיד. כאן ישנה הצעה לא מנהלים אלא אחד השותפים. זה לא עונה
על כל האפשרויות, לכן הועלתה הצעה שזה לא יהיה אחד המנהלים או השותפים
אלא אחד המנהלים הפעילים.

א. הרצברג:
הייתי מציע שאת סעיף 3 נגביל
לסעיף 2. בסעיף 2 אומרים:
"לא יעסוק אדם" ובסעיף 3: "לא יעסוק חאגיד".

ב. אליאסוף: בסדר, בנסוח נחקן את זה.

סעיף 4 עונה למקרה שאדם יש לו
רשיון לעסוק כעובד עצמאי אבל הוא נפטר. אלמנחו ממשיכה לנהל את
העסק.

(קורא סעיף 4). אני מציע
לדחולט מהסתירה בין סעיף 4 לסעיף 5 ורק להתייחס לצורה העניינית.
האם רוצים שאלמנה תסגור את העסק או שהיא תמשיך לנהל אותו בתנאי
שתוק משהו שיש לו רשיון? אם מאשרים את זה אפשר להגיע לסעיף 5
ולמצוא פתרון לעובד שכיר.

ג. הרצברג: אין מניעה, הרישוי ניתן לאדם.
כמו למהנדסים, יש מהנדס שכיר שרשום
על-פי החוק.

ד. הרצברג: נניח שיש לי רשיון לעסוק במלאכה
זו או אחרת. אני סגרתי אותו
והולכת לעבוד כשכירה במקום אחר. אני יכולה לחזור עוד פעם לעסוק בזה.
אם אני עובדת אצל אותה אלמנה, היא ממלאה את התנאים. אותו שכיר
יכול להיות שכיר, אבל אם הוא במעמד אחר, חייב להיות לו רשיון.

ה. אליצור: השאלה אם זאת הכוונה של ההתאחדות,
שגם שכירים לאחר שהפסיקו להיות
עצמאיים ימשיכו להיות חברים.

ו. הרצברג: אני מציע שכל בעל מקצוע ילך לקבל
רשיון על-מנת שתהיה לו אפציה
לפתוח עסק כשירצה.

ז. הרצברג: נניח שאני שכיר ורוצה לפתוח
בעיר בית מלאכה. אני מבקש רשיון
לפתוח נמצא אצלי עשר שנים. האם אני יכול לקבל אותו?

ח. אליאסוף: את הרשיון נותן משרד המסחר והתעשייה
ולא ההתאחדות. למשל, אם אני עובד
במקום מסויים ואני יודע שיש לי תכניות לפתוח עסק בעוד חמש שנים
ואני רוצה שיהיה לי רשיון, אני הולך למשרד המסחר והתעשייה ומבקש רשיון.
זה מותר לי. כל מה שהחוק אומר, אם אני פותח עסק עצמאי, אסור לי
לפתוח את העסק בלי רשיון.

(קורא סעיף 5) - אני מציע במקום
המלים: "כבעל מלאכה עצמאי" לומר: "לפי חוק זה", אז כל אדם שירצה
לקבל רשיון יוכל לקבל ואז יכול לעבוד עובד של אותה אלמנה.

ט. אליצור: ברור שבחוק אפשר לכתוב שגם שכיר
יכול לקבל רשיון. השאלה אם זאת
הכוונה? אני הבנתי שגם לגבי עצמאי, באחד הסעיפים שעברנו עליהם,
אחד התנאים שניתן לקבל רשיון שהוא יביא אישור שהוא חבר בהתאחדות.

י. אליאסוף: את זה הם הציעו.

ע. אליצור:

אני מציעה לא לקבל את זה.

י. אליאסוף:

נראה כשנגיע לזה.

(קורא סעיף 5(1)). אם יש לו מערכת מקצוע, אז תעודת המקצוע. אם אין לו, השר יכול לתת תעודת המעידה על כשירותו המקצועית.

י. הכט:

פה העלייתי הסגה לגבי הותק שלו. אני מציע שנקבע את הסוג הגבוה ביותר או סוג כפי שייקבע.

י. פניתי:

זה שונה במלאכות שונות.

י. הכט:

אנחנו לא יכולים לדרוש פעמיים, שפעם יעשה התמחות לפי הפרק השלישי ופעם יעשה התמחות לפי חוק בעלי המלאכה. מאחר ויש מספר סוגים וכל סוג כדי להתקדם צריך לעבור תקופה מסויימת וזו תקופת ההתמחות. אני מציע שנכניס את תקופת ההתמחות כאן ונאמר הסוג הגבוה ביותר.

מר כפלאווי:

מאחר ולפי הצעת החוק סעיף 5(1) הוא בסמכות שר העבודה, אני מציע להוסיף לא רק בעל מקצוע אלא תעודה ברמה שייקבע שר העבודה בתקנון ואז נדאג שהרמה תהיה גבוהה ביותר. זה יהיה אחד התנאים לקבלת תעודת מקצוע ועיסוק במקצוע.

י. אליאסוף:

מאה אחוז. "5(1). הוא בעל תעודת מקצוע במלאכה שלגביה מבוקש הרשיון לבצע עבודת השירות החקלאית, תשי"ט-1959, ברמה שקבע שר העבודה בתקנות. באישור ועדת העבודה של הכנסת, או בעל תעודה אחרת מטעם שר העבודה המעידה על כשירותו המקצועית." סוג ראשון שמורכב משני סוגים: מי שיש לו תעודת מקצוע או מישהו שאין לו תעודת מקצוע אלא תעודה מטעם שר העבודה על-פיהם שר העבודה צריך לקבוע את הרמה.

סעיף קטן 2 - מה זה מבקש רשיון?
ההבדל אם הוא בעל תעודת הסמכה והוא מבקש רשיון?

מ. הוצברג:

למשל, אדם גמר בי"ס טכנאי או הנדסאי. עד שמשרד העבודה מוציא את התעודה לוקח שנה וחצי. אנחנו לא רוצים שבמשך שנה וחצי הוא לא יקבל את הרשיון.

י. אליאסוף:

נניח שיהיה צו רישוי שכל מי שמתקן מנהלים חשמליים, צריך להיות בעל רישוי. יבוא מהנדס שגמר הנדסת חשמל, יאמר שהוא רוצה לעסוק כבעל מלאכה עצמאי ויבקש רשיון. הוא יוציא תעודת בוגר טכניון, וצ"ל לא תעודת מקצוע. הוא יתן לו תעודה בהסתמך על התעודה שיש לו.

י. הכט:

למה פעמיים? למי שיש תעודה שרשום כמהנדס, הוא יכול לדרוש מבחינה מקצועית להיות בעל מלאכה עצמאי, וזה לא מופיע.

הו"ר ש. ארבל:

השאלה מה צריך לדרוש ממנו.

י. הכט:

צריך לדרוש שיהיה רשום בפנקס המהנדסים.

רשמנו את זה.

ג. אליאסוף:

הסיפא בפיסקה 5(2) "והוא מבקש רשיון כטכנאי או הנדסאי

מ. כפלאווי:

לכ"י העניין" צריך למחוק.

בסדר.

הי"ר ש. ארבל:

אנחנו מעמידים פה נקודה. ביום

שלישי הבא נמשיך. אני מבקשתעד ליום שלישי הבא לברר את הדברים שנשארו פתוחים. אני מקווה שנסיים את החוק הזה בזמן הקרוב ונביא אותו לקריאה שניה ושלישית במושב הכנסת הנוכחי. יהיה צורך להכין תקנות, כי הרבה דברים נשארו לתקנות. לכן, כדאי לא לחכות תקופה ארוכה עד שנוכל להתחיל לעבוד על התקנות, אני מבקשת מכם להיות מוכנים וערוכים לזה.

חשוב ביותר זה הצווים. כל זמן שאין צווים, החוק אינו חוק.

ג. אליאסוף:

בימים הקרובים אני אכתוב לשר שלי.

הוצברג:

חודה רבה, ישיבה זו נעולה.

הי"ר ש. ארבל:

הישיבה ננעלה בשעה 16.10